

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 23 listopada 2021 r.

ZP-NKWR.431.4.8.2021.PSZ

Pan
Waldemar Nalazek
Wójt Gminy Osiecznica

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 19 i 20 sierpnia 2021 r. na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1249), zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia „ustawą”, kontrolerzy Piotr Szafarowicz – główny specjalista i Jacek Sujka – inspektor wojewódzki z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadzili kontrolę kompleksową Urzędu Gminy w Osiecznicy w zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 24 czerwca 2021 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem kontroli na II półrocze 2021 r.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 sierpnia 2020 r. do dnia 19 sierpnia 2021 r. funkcję Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Osiecznica, zwanego dalej „Zespołem” lub „ZI”, pełniła pani Mirosława Fercho. Obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu zapewniał Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiecznicy, zwany w dalszej części wystąpienia „Ośrodkiem”, natomiast osobą odpowiedzialną za wykonywanie zadań z zakresu przedmiotowej kontroli był wójt Gminy Osiecznica.

W zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wydaje się ocenę negatywną, której przyczyną był brak realizacji lub nieprawidłowe realizowanie zadań wynikających z cytowanej wyżej ustawy. Powyższe mogło skutkować zmniejszeniem efektywności działań podejmowanych przez Gminę Osiecznica w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Uzasadnieniem oceny jest

ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny oraz protokół kontroli podpisany przez Pana w dniu 5 listopada 2021 r. Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Przeprowadzone przez organ kontrolny działania oraz zgromadzona w aktach kontroli dokumentacja potwierdziła, że obowiązek Gminy wynikający z art. 16b i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.) i art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w zakresie opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych oraz gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, nie został zrealizowany, co stanowi nieprawidłowość.

Zgodnie z art. 9a ust. 15 ustawy Rada Gminy Osiecznica w dniu 28 listopada 2011 r. podjęła uchwałę nr XVI/78/2011 w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Uchwała, w ramach nadzoru Wojewody Dolnośląskiego, została zmieniona w części § 12 załącznika do wyżej wskazanej uchwały.

Wójt Gminy Osiecznica nie zawarł porozumienia o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym z przedstawicielem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oświaty, ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowej, co stanowi nieprawidłowość w rozumieniu art. 9a ust. 8 ustawy. Obowiązujący na dzień kontroli skład Zespołu Interdyscyplinarnego ustalono na podstawie zarządzenia nr 42/2019 wójta Gminy Osiecznica z dnia 27 maja 2019 r. W skład Zespołu powołano 13 osób, w tym 5 przedstawicieli Ośrodka, 1 przedstawiciela GKRPA, 4 przedstawicieli oświaty, 2 przedstawicieli policji oraz 1 przedstawiciela ochrony zdrowia. Do Zespołu nie został powołany przedstawiciel organizacji pozarządowej i kurator sądowy, co stanowi nieprawidłowość w rozumieniu art. 9a ust. 3 pkt 6 i ust. 4 ustawy. Żandarmeria Wojskowa nie złożyła wójtowi wniosku o włączenie w skład Zespołu Interdyscyplinarnego swojego przedstawiciela.

Na pierwszym posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego zwołanym po dniu wydania przez wójta Gminy Osiecznica zarządzenia nr 42/2019 z dnia 27 maja 2019 r. w sprawie jego powołania, nie dokonano wyboru przewodniczącego, co jest niezgodne z art. 9a ust. 6 ustawy.

W okresie od 1 sierpnia 2020 r. do dnia kontroli odbyło się tylko jedno posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego, co jest niezgodne z art. 9a ust. 7 ustawy. Przewodniczący oświadczył, że ze względu na stan epidemii działalność Zespołu została ograniczona do telefonicznego informowania członków o wszczętych procedurach „Niebieskie Karty” oraz działaniach prowadzonych przez pracowników socjalnych i policję. Powyższe czynności

nie zostały jednak udokumentowane, co jest niezgodne z § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245), zwanego dalej „rozporządzeniem”.

W zakresie realizacji procedury „Niebieskie Karty”, o której mowa w rozporządzeniu, stwierdzono nieprawidłowości w zakresie braku przekazywania osobie, wobec której istniało podejrzenie, że była dotknięta przemocą, formularza „Niebieska Karta – B”, braku przestrzegania terminu przekazania przewodniczącemu Zespołu formularza „Niebieska Karta - A” przez przedstawiciela podmiotu wszczynającego procedurę (policja), braku terminowego przekazywania członkom Zespołu lub grupy roboczej formularza „Niebieskie Karty – A”, braku formalnego powoływania w indywidualnych sprawach grupy roboczej przy jednoczesnym uznawaniu pracownika socjalnego Ośrodka jako członka grupy roboczej, braku zaproszeń dla osób doznających przemocy i wezwań dla osób stosujących przemoc, braku sporządzania planów pomocy oraz nieprawidłowe zakańczanie procedury „Niebieskie Karty” i braku protokołów zawierających wymagane dane i informacje, o których mowa w § 18 ust. 2 rozporządzenia.

Na podstawie oświadczenia złożonego do akt kontroli przez kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Osiecznicy stwierdzono, że w gminie realizowano zadania wynikające z art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy, przede wszystkim w sposób zdalny ze względu na stan epidemii. Osoby dotknięte przemocą domową mogły korzystać z nieodpłatnego poradnictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie świadczonego przez pracowników socjalnych, terapeutę oraz prawnika.

W odniesieniu do realizacji zadania, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy, prowadzone postępowanie wykazało, że w przypadku konieczności zapewnienia schronienia dla osób doświadczających przemocy Ośrodek będzie podejmował działania w kierunku zabezpieczenia miejsc w ośrodkach wsparcia. W ocenie organu kontroli należy doprowadzić do formalnego nawiązania współpracy z danym ośrodkiem wsparcia celem możliwości udzielania sprawnej i szybkiej pomocy.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej Urzędu Gminy w Osiecznicy w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) W Gminie nie została opracowana i przyjęta do realizacji gminna strategii rozwiązywania problemów społecznych;
- 2) W Gminie nie został opracowany i przyjęty do realizacji gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;

- 3) Wójt Gminy Osiecznica nie zawarł porozumienia o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym z przedstawicielem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oświaty, ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowej;
- 4) Do Zespołu nie został powołany przedstawiciel organizacji pozarządowej i kurator sądowy;
- 5) Na pierwszym posiedzeniu Zespołu nie dokonano wyboru jego przewodniczącego;
- 6) Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego nie odbywały się w wymaganych okresach czasu;
- 7) Działania podejmowane przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego nie były w całości dokumentowane;
- 8) Formularz „Niebieskie Karty – B” nie był przekazywany osobie dotkniętej przemocą;
- 9) Formularz „Niebieskie Karty – A” nie był terminowo przekazywany przewodniczącemu Zespołu przez przedstawicieli podmiotów uprawnionych do wszczynania procedury „Niebieskie Karty”;
- 10) Formularz „Niebieskie Karty – A” nie był terminowo przekazywany członkom Zespołu Interdyscyplinarnego przez przewodniczącego;
- 11) Powoływanie w indywidualnych przypadkach grup roboczych nie było dokumentowane;
- 12) Do osób doznających i stosujących przemoc nie wysyłano zaproszeń i wezwań;
- 13) W ramach procedury „Niebieskie Karty” nie sporządzano planów pomocy;
- 14) Przy zamykaniu procedury „Niebieskie Karty” nie sporządzano protokołów zawierających wymagane dane i informacje.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości, wydaje się zalecenia pokontrolne:

- 1) Opracować i realizować gminną strategię rozwiązywania problemów społecznych.
Podstawa prawna: art. 16b i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.)
Termin realizacji: niezwłocznie.
- 2) Opracować i realizować gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
Podstawa prawna: art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).
Termin realizacji: niezwłocznie.
- 3) Zawrzeć porozumienia o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym z przedstawicielem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Osiecznicy, oświaty, ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowej.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 8 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).

Termin realizacji: niezwłocznie.

4) Powołać w skład Zespołu Interdyscyplinarnego w Osiecznicy przedstawiciela organizacji pozarządowej i kuratora sądowego.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 3 pkt 6 i ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).

Termin realizacji: niezwłocznie.

5) Dokonać wyboru przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).

Termin realizacji: niezwłocznie.

6) Organizować posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego nie rzadziej niż raz na trzy miesiące.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).

Termin realizacji: na bieżąco.

7) Dokumentować wszystkie działania podejmowane przez Zespół Interdyscyplinarny, w tym powoływanie grup roboczych.

Podstawa prawna: § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: na bieżąco.

8) Przekazywać osobie dotkniętej przemocą formularz „Niebieskie Karty – B”.

Podstawa prawna: § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: na bieżąco.

9) Zobowiązać przedstawicieli podmiotów uprawnionych do wszczynania procedury „Niebieskie Karty” do terminowego przekazywania przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego formularza „Niebieskie Karty – A”.

Podstawa prawna: § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: niezwłocznie.

10) Zobowiązać przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego do terminowego przekazywania członkom Zespołu formularza „Niebieskie Karty – A”.

Podstawa prawna: § 8 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: niezwłocznie.

11) Zapraszać osoby dotknięte przemocą i wzywać osoby podejrzane o stosowanie przemocy na spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego lub grup roboczych.

Podstawa prawna: § 16 ust. 1 pkt 3 i § 17 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: na bieżąco.

12) Sporządzać plany pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy.

Podstawa prawna: art. 9b ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).

Termin realizacji: na bieżąco.

13) Dokumentować zakończenie procedury „Niebieskie Karty” w formie protokołu.

Podstawa prawna: § 18 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Wojewody Dolnośląskiego. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. W terminie do dnia **31 stycznia 2022 r.** kierownik jednostki podlegającej kontroli winien powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji zalecenia, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
... Złotowia - Polny i Socjoterapii.
(kierownik jednostki kontrolującej)